

'Op Broadway speel je voor toeristen, niet voor echte theaterliefhebbers.' © Frank Ruiten

'Broadway voelt als een Eftelingattractie'

Wat zijn dit voor vragen? Jon van Eerd

ARTIKEL Noem zijn komedies geen kluchten. In zijn nieuwe stuk Harrie Babba zoekt acteur Jon van Eerd (55) naar absurdistische uitstapjes. Een prettige afwisseling met de musicals waarin hij speelt.

Door: Daan Van Acht

12 november 2015, 21:00

Musical of komedie?

Jon van Eerd

- 1960 Geboren in Maastricht
- 1981 Studie Engelse literatuur en taalwetenschap in Leiden
- 1983 Studie theaterwetenschap in Amsterdam
- 2002 Harrie Vermeulen in Tel uit je winst (toneel)
- 2003 Harrie in Mamma Mia! (musical)
- 2009 Harrie Vermeulen in Oranje boven (toneel)
- 2009 De Mol in Wie is de Mol?
- 2010 Albin in La Cage Aux Folles (musical)
- 2010 Gouden Notekraker (toneel)
- 2011 John Kraaijkamp Musical Award
- 2012 John Hoogendoorn in Moeder, ik wil bij de Revue (televisie)
- 2012 Benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau
- 2013 Harrie Vermeulen in Harrie en twee meesters (toneel)
- 2013 Jubileumshow Jon en de jongens
- 2014 Moeder, ik wil bij de Revue (musical)
- 2015 John Kraaijkamp Musical Award
- 2015 Harrie Vermeulen in Harrie Babba

Jon van Eerd woont met zijn man Ton Fiere in Amsterdam

'Aangezien musicals meer om muziek draaien, kies ik voor musical, omdat ik niet kan leven zonder muziek. Daarnaast kun je in musicals ook komedie stoppen.

'Een musicalproductie en een komedievoorstelling zijn in mijn geval niet met elkaar te vergelijken. Die komedies zijn mijn eigen werk, dus daarover heb ik strakker omliggende ideeën. Ik draag daarvoor ook alle verantwoordelijkheid. Dat is niet zo tijdens een productie als Moeder, ik wil bij de Revue. Dan ben ik slechts Jon de acteur. Je komt in een machine terecht waar allerlei krachten en machten spelen waarmee je, godzijdank, niets te maken hebt. Tegelijkertijd is een eigen voorstelling maken juist heerlijk, omdat ik een eigen komische stijl aan het ontwikkelen ben en al deels heb ontwikkeld.

'In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht, zijn mijn komedies geen kluchten. In mijn eigen voorstellingen ben ik continu op zoek naar absurdistische uitstapjes, zoals het doorbreken van de vierde wand - het publiek direct bij de voorstelling betrekken. In mijn voorstelling Oranje boven haalde ik iemand uit de zaal die een jurk aankreeg en moest meespelen. In Harrie Babba stoppen we op een bepaald punt in de scène en spoelen we de boel terug. De bewegingen, de zinnen, we doen alles omgekeerd. Dat zijn dingen die bij een traditionele klucht onmogelijk zijn.'

Vreten of diëten?

Helaas is mijn leven één groot dieet

'Vréeeten. Ik ben een bourgondiër en hou van heerlijk eten en lekkere wijntjes. Maar helaas is mijn leven één groot dieet. Het is nodig. Ik heb in het verleden te zwaar op het podium gestaan. Ik ben nog steeds zwaar, maar was toen echt té zwaar. Het blijft een eindeloze strijd. Telkens als ik op een bepaald gewicht ben, denk ik dat ik het ga volhouden. Nou, dat valt tegen.

'Tijdens het spelen van voorstellingen leid je een ontzettend saai leven qua eten. Ik wil altijd vroeg eten, met een volle maag op het toneel staan vind ik vreselijk. Dat betekent elke dag om vijf uur een opwarmmaaltijd uit een bakje. Hoe glamoureuus kan het zijn.'

Liz Snoijink of Simone Kleinsma?

Simone en ik zijn als broer en zus

Lacht: 'Nee, dat moet je me niet vragen. Het is niet zozeer dat ik het ze niet kan aandoen, maar ik kan zelf simpelweg niet kiezen. Het zijn twee totaal andere vrouwen, maar ze liggen me allebei zo na aan het hart.'

'Wat mijn vriendschap met Liz zo onvoorwaardelijk maakt, werd voor aanvang van mijn voorstelling Oranje boven duidelijk. Nelly Frijda speelde mee, maar zij werd een paar dagen voor de eerste try-out ernstig ziek. We zaten met de handen in het haar, die hele productie lag op z'n reet. Overstuur belde ik Liz, die op het punt stond om op vakantie naar Egypte te gaan. Ze zei toen uit zichzelf: 'Oh, wanneer repeteren jullie, dan neem ik Nelly's rol over. Dan ga ik toch niet naar Egypte.'

'Simone en ik zijn als broer en zus. Ik kende haar al langer uit het vak, maar we zijn sinds Mamma Mia! uit 2003 pas heel close geworden. Soms gebeurt dat, je ontdekt dat je hetzelfde denkt over het vak en ook buiten het theater dezelfde humor hebt. Tijdens tournees komt het vaker voor dat je een band opbouwt met de andere castleden, maar na een productie ebt dat gevoel meestal langzaam weg. Bij Simone niet.'

Maastricht of Amsterdam?

Het vak waarvoor ik koos, heeft mijn moeder nooit begrepen

'Amsterdam, omdat ik in het heden leef en dat nu mijn woonplaats is. Maar ik zeg het met het mes op de keel want ik ben gek op Maastricht, mijn geboortestad.

'Ik heb dubbele gevoelens over het nest waaruit ik kom. Mijn homoseksualiteit is nooit een probleem geweest. Maar ik weet dat mijn moeder bang was dat ik het moeilijk zou krijgen in het leven. Wat gaat hem overkomen, wordt hij wel gelukkig of wordt hij door de maatschappij in een hoek gezet? Ze was niet goed bekend met het fenomeen. Word je homo, of maakt iemand je het? Absurde vragen nu, maar ergens ook wel heel lief. Ze heeft me tot haar dood altijd de hand boven het hoofd gehouden, omdat ze dacht dat ik het als homo moeilijker had dan mijn broer en zus.

'Gelukkig ben ik gestimuleerd om te gaan studeren, al kom ik niet uit een academisch milieu. Maar het vak waarvoor ik koos, heeft mijn moeder nooit begrepen. Ik had daar moeite mee, omdat ik van haar geen steun kreeg. Dat kwam voort uit twee dingen: bezorgdheid - 'kun je er wel je brood mee verdienen?' - en écht niet kunnen begrijpen waarom ik op het toneel wilde staan. Voor haar betekende dat aandacht trekken. Ze kon, zeker de laatste jaren, niet verder komen dan de zin: 'Iedereen zegt dat ik trots op je moet zijn, dus dat ben ik dan maar.' Dat klinkt heel hard en dat was het ook. Toen ze eenmaal overleden was, vond ik twee lades vol met krantenknipsels van mij. Er was dus wel een vorm van trots. Het is meer jammer voor haar dan voor mij dat ze die trots nooit goed heeft kunnen uiten.'

Man of vrouw?

'Dan zeg ik heel flauw man, omdat ik voor mijn eigen man Ton kies. Het zou heel raar zijn om de relatie met mijn man te ontkennen.

'Ik vind een vrouwenlijf wel ontzettend mooi, interessanter dan het mannenlichaam. Zowel vanuit esthetisch als seksueel oogpunt. De bouw, de vorm. Voordat ik verliefd werd op Ton en uit de kast kwam, had ik vriendinnetjes. De seksbeleving met een vrouw is natuurlijk compleet

anders. Alles wat anders is ten opzichte van je eigen geslacht is interessant, toch?'

Jon van Eerd en zijn man Ton Fiere © ANP

Geboren Mol of het spel leren spelen?

Ik heb genoten van het feit dat de groep mij zag als 'de betrouwbare'

'Een vriendin van me was heel verbolgen toen ze hoorde dat ik de Mol uit Wie is de Mol? was. Volgens haar zette het me ineens in een heel ander daglicht. Ze twijfelde zelfs of ze me nog wel kon vertrouwen. Terwijl ik steeds zei: rustig, het is een spel. Vergeet niet dat iedereen die aan het programma meedoet, een spelletje ganzenbord gaat spelen. Ik heb moeten leren hoe een goede Mol te zijn en het spel zo te spelen dat ik niet verdacht zou overkomen op de overige kandidaten. Ik heb genoten van het feit dat de groep mij zag als 'de betrouwbare'.

'Wel voelde ik een enorme druk om het goed te doen en het programma niet te verpesten. Ik wil wat dat betreft voor mezelf bij dezen een lans breken. Ik was de eerste en enige Mol tot nu

toe die niet van tevoren is gekozen en ingewerkt. Ik ging op reis terwijl ik dacht dat ik een kandidaat was. Ik werd pas in de eerste aflevering gekozen als de Mol.

'Dat hebben ze één keer geprobeerd en daarna nooit meer, omdat ik natuurlijk volledig in de stress schoot toen ik het hoorde.'

Broadway of het DeLaMar?

'Het DeLaMar. Ik vind Broadway, zeker nu, niet meer het ongrijpbare paradijs dat het ooit was. Voor West End geldt hetzelfde. Dat komt doordat we in Nederland ook prachtige voorstellingen zijn gaan maken, soms zelfs betere dan op Broadway. Daarnaast voelt het alsof je op Broadway of West End in een soort Eftelingattractie staat. Als acteur speel je bijna geheel voor toeristen en niet voor échte theaterliefhebbers. Telkens sta je voor een zaal vol met Japanners, Duitsers en Chinezen. Ik weet niet of ik dat zo fijn zou vinden.

'Natuurlijk zou het geweldig zijn als ik bijvoorbeeld La Cage aux Folles op West End zou mogen spelen. Daarover hoef ik geen twee keer na te denken. Maar om nou in de twintigduizendste versie van Les Misérables te spelen, nee. Ik zeg het niet met minachting, maar ik heb het hier goed en speel met veel plezier in Nederland. Ik hoef niet zo nodig naar Broadway.'

Harrie Babba gaat 16 november in première in Gouda en loopt tot eind april 2016.

Volg en lees meer over:

★ [MEDIA](#) | ★ [THEATER](#) | ★ [SHOWBIZZ & CULTUUR](#) | ★ [WAT ZIJN DIT VOOR VRAGEN?](#)

WAT ZIJN DIT VOOR VRAGEN? 52 ARTIKELEN

- 'Broadway voelt als een Eftelingattractie'
- 'Ik speel liever een stoïcijns secreet dan een liefdevolle zuster'
- 'Grenzen sluiten gaat natuurlijk niet'

'Eerlijk gezegd keek ik nooit naar Wie is de Mol'

'Uiteindelijk houd ik van discipline en structuur'

[BEKIJK HELE LIJST](#)

MEEST GELEZEN MEDIA

1. Expeditie Robinson knoeit met de stemvolgorde - en zó kun je dat zien

35746

2. Russische plannen voor nucleaire torpedo's per ongeluk op televisie

14489

3. Het Sinterklaasjournaal is 'in een occulte sfeer' beland

11783

4. 'Rijksrecherche misbruikt telefoon journalist om puzzel rond Het Lek op te lossen'

6143

5. RTL-journalisten lopen tegen lamp bij eigen declaratie-onderzoek

3914

[BEKIJK HELE LIJST](#)

[Nieuws](#) > [Media](#) > 'Broadway voelt als een Eftelingattractie'

NU BIJ DE VOLKSKRANT

ALS EERSTE
VERKRIJGBAAR BIJ
DE VOLKSKRANT

[Bestel nu](#)

VOLKSKRANT FILMFESTIVAL
DE MOOISTE FILMS VAN HET JAAR

[Meer info](#)

ALS EERSTE
VERKRIJGBAAR BIJ
DE VOLKSKRANT

Bestel nu

[→ NAAR DE WINKEL](#)

twitter

facebook

Volg de Volkskrant

Schrijf u in voor de dagelijkse

nieuwsbrief

Aanvragen

Archief

Digitale krant

Journalisten Columnisten

Mobiele apps

De Volkskrant

Service en contact

© 2015 - Alle rechten voorbehouden

[Lees de gebruiksvoorwaarden](#)

Bezoek ook:

[Het Parool - AD - Trouw - Paper](#)